

Prologus

Priscianus, invenit adiuatores. [T]erps inuenitor adiutorum. Nam teste Prisciano masculina et femininavel
Vergilius duorum coia in oratione inueniunt etiam neutris coniuncta. ut Ver. x. ene. Italiam peti fatis auctoribus
est illud quoque figurare dicit tamen res inuenire cum intelligendum sit ab hominibus in tempore
Vergilius re inueniri. [Unde]. i. a quo tempore. Sic Ver. Genus unde latinum. i. a quo latino. [Artium]. siue
ille sint practice siue theorice. [Facta sunt additamenta.] Nam sic artes absoluuntur: si nescis atque alio
rum inuentis quidem aliqd addam. Sed quemadmodum diximus hoc per accidens sit. nam per
se tempus causa est obliuionis atque artium interitus. [Quod cum a Thalete primum.] Quod thales
primum deinde Aristoteles in genere dixerunt. Tempus oia inuenire. Cleobolus proprie ad
eas artes contraxit: quas sermones motionales appellant. Nam omnes artes siue scientie aut
sunt de rebus: aut de sermonibus. De rebus aut sunt practicae: que finis est actio siue
opus aut theorice: quarum finis est contemplatio quo in genere sunt Physica. Mathematica. Theologia. Circa ser
mones et tres versantur. Grammatica. Dialectica. Rhetorica
[Post annos trecentos.] Nam
floruisse Thaletem circa Olympiada. quinquagesima quo tempore Judeorum captiuitas fuit babyloni
auctores sunt Laertius. Diogenes atque Eusebius Pamphili. Aristotele vero circa Olympiada centesima vigesima oes confitentur. [Cleobolus.] Hic quemadmodum superius memoratum
est: unus fuit ex numero septem sapientium. Euagore filius nam Lindi: que fuit urbis nobilissima in
sule Rhodi. Sunt qui dicant hunc non Lindium. sed ex Larisa fuisse: que regio contra Rhodus
dum in Asia continentem sita est. [Thaleti contemporaneus.] Nam septem illi quos diximus omnes
prope consensu fuisse sapientes synchroni: hoc est contemporanei fuerunt: quandoquidem
circa Olympiada quinquagesimam floruisse omnes fatentur. [Ad eas artes contraxit]. i. restrin
xit: et ex genere ad speciem reduxit. [Que circa sermones.] Id est quas greci logicas. Latini ser
mocinales appellant. Qualis est grammaticae. Id est quo in genere est habenda: quoniam
circa sermonis congruitatem versatur. quemadmodum Rhetorica circa ornatum. Dia
lectica circa veri falsique dissertationem. [Cuius.] Hoc est Cleoboli verba que illa soluta oratione
ne dixit: nos addita metri necessitate redigimus in distichon: id est duos versus. hoc modo.
[Copia verborum rerumq; inscritiaversat et cetera.] Quasi velit dicere homines in adolescentia duas
bus rebus inuoluntur: hoc est rerum ignoratione: et verborum abundantia. sed postea etate per
ficiuntur et sapiunt. Quia sententiam similitudine quadam deinde exponit dicens quod quemad
modum in frumento sato multa procreantur que nihil ad rem pertinent: quibus neglectis tamen
scimia leguntur. sic homines cum rerum inscritia tenentur: abundant verbis quasi herbis floris
busque quibusdam: cum vero incipiunt sapientie grana legere: verborum illam redundantiam co
temnunt. [In frumenti satione]. i. in frumento iam sato. [Luxurias illa segetum.] Que ex nimia
terre atque anni fertilitate puerit. In herba tenera depascendam. Id debet fieri Plinius li. ii.
naturalis historie his verbis precepit. Luxuria segetum castigat dente pecoris in herba daturat: q
ui Vergilius de pasto quidem vel sepius nullam in spica iniuria sentiunt. [Abdito precepit.] Vergilius verba sunt ex
primo georgicoru libro. Quid: qui ne grauidis puerit culim? aristis. Luxurie segetum tenera
depascit in herba. [Cum calami]. i. post frumenti herba calami pcreatur. [Ad certa.] puta quaterna
vel quina internodia. Internodium appellat illud quod duobus calami nodis hoc est geniculis pterinet.
[Cum spice]. i. post calamos pcreant spice. [Quarum grana]. i. causa vel fine. [Natura ludens.] Ac
si dicat ociosa: qui modus loquendi frequens est. ut apud Plinium li. ix. cum de conchis scribit
Proverbum. in quibus ait. Est magna ludentis nature varietas. Et in sacris liris Proverba cap. viiiij. Ludens

tempus inquit rerum repertor est adiutorum probus.
vnde et artium facta sunt additamenta. Quod cum
a Thalete primum deinde ab Aristotele post annos
circiter trecentum dictum sit. Cleobolus. Lindi.
qui fuit prope Thaleti contemporaneus ad eas ar
tes contraxit. que sunt circa sermones. qualis est
grammaticae. quam nos pfitemur. Cuius ea de re verba
nos in distichon redigimus.

Copia verborum rerumq; inscritiaversat.

Mortales. Tempus perficit atque sapit.

Et profecto ita se res habet. Nam quemadmodum in
frumenti satione primo luxurias illa segetum pro
creatur. quam in herba tenera depascendam esse. Ma
ro precipit. Tunc calami ad certa quedam internodia
tum spice. quarum gratia nugas illas natura ludens.
[Post annos trecentos.] Nam

floruisse Thaletem circa Olympiada. quinquagesima quo tempore Judeorum captiuitas fuit babyloni
auctores sunt Laertius. Diogenes atque Eusebius Pamphili. Aristotele vero circa Olympiada centesima vigesima oes confitentur. [Cleobolus.] Hic quemadmodum superius memoratum
est: unus fuit ex numero septem sapientium. Euagore filius nam Lindi: que fuit urbis nobilissima in
sule Rhodi. Sunt qui dicant hunc non Lindium. sed ex Larisa fuisse: que regio contra Rhodus
dum in Asia continentem sita est. [Thaleti contemporaneus.] Nam septem illi quos diximus omnes
prope consensu fuisse sapientes synchroni: hoc est contemporanei fuerunt: quandoquidem
circa Olympiada quinquagesimam floruisse omnes fatentur. [Ad eas artes contraxit]. i. restrin
xit: et ex genere ad speciem reduxit. [Que circa sermones.] Id est quas greci logicas. Latini ser
mocinales appellant. Qualis est grammaticae. Id est quo in genere est habenda: quoniam
circa sermonis congruitatem versatur. quemadmodum Rhetorica circa ornatum. Dia
lectica circa veri falsique dissertationem. [Cuius.] Hoc est Cleoboli verba que illa soluta oratione
ne dixit: nos addita metri necessitate redigimus in distichon: id est duos versus. hoc modo.
[Copia verborum rerumq; inscritiaversat et cetera.] Quasi velit dicere homines in adolescentia duas
bus rebus inuoluntur: hoc est rerum ignoratione: et verborum abundantia. sed postea etate per
ficiuntur et sapiunt. Quia sententiam similitudine quadam deinde exponit dicens quod quemad
modum in frumento sato multa procreantur que nihil ad rem pertinent: quibus neglectis tamen
scimia leguntur. sic homines cum rerum inscritia tenentur: abundant verbis quasi herbis floris
busque quibusdam: cum vero incipiunt sapientie grana legere: verborum illam redundantiam co
temnunt. [In frumenti satione]. i. in frumento iam sato. [Luxurias illa segetum.] Que ex nimia
terre atque anni fertilitate puerit. In herba tenera depascendam. Id debet fieri Plinius li. ii.
naturalis historie his verbis precepit. Luxuria segetum castigat dente pecoris in herba daturat: q
ui Vergilius de pasto quidem vel sepius nullam in spica iniuria sentiunt. [Abdito precepit.] Vergilius verba sunt ex
primo georgicoru libro. Quid: qui ne grauidis puerit culim? aristis. Luxurie segetum tenera
depascit in herba. [Cum calami]. i. post frumenti herba calami pcreatur. [Ad certa.] puta quaterna
vel quina internodia. Internodium appellat illud quod duobus calami nodis hoc est geniculis pterinet.
[Cum spice]. i. post calamos pcreant spice. [Quarum grana]. i. causa vel fine. [Natura ludens.] Ac
si dicat ociosa: qui modus loquendi frequens est. ut apud Plinium li. ix. cum de conchis scribit
Proverbum. in quibus ait. Est magna ludentis nature varietas. Et in sacris liris Proverba cap. viiiij. Ludens

Plinius.

Vergilius

Plinius.

Proverbum.